

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Litere
1.3 Departamentul	Filologie și studii culturale
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii	Educație timpurie
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Alternative educaționale			Codul disciplinei	25.10
2.2 Titularul de curs	Conf.dr. Monica Maier – monica.maier@dspp.utcluj.ro				
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect / practică	Conf.dr. Monica Maier – monica.maier@dspp.utcluj.ro				
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E
2.7 Regimul disciplinei	Categorია formativă				DS
	Opționalitate				DA

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână		din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	2	3.3 Laborator	-	3.3 Proiect	-	3.3 Practică	-
3.4 Număr de ore pe semestru		din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	28	3.6 Laborator	-	3.6 Proiect	-	3.3 Practică	-
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru studiu individual și evaluare:												
(a) Evaluare												2
(b) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe												10
(c) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren												30
(d) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri												20
(e) Tutoriat												7
(f) Alte activități												-
3.8 Total ore studiu individual și evaluare (suma (3.7(a))...3.7(f))							69					
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)							125					
3.10 Numărul de credite							5					

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Parcursarea disciplinei Alternative educaționale presupune promovarea prealabilă a unor discipline fundamentale precum Fundamentele pedagogiei, Fundamentele educației timpurii, Teoria curriculumului, Teoria instruirii.
4.2 de competențe	Studentul trebuie să dețină cunoștințe de bază privind conceptele pedagogice fundamentale, capacitatea de analiză a reperelor curriculare specifice educației în sistem tradițional, manifestând totodată o atitudine reflexivă față de actul educațional.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Cursul se desfășoară în spații de învățământ adecvate, dotate cu echipamente multimedia (videoproiector, computer, conexiune la internet), în conformitate cu standardele instituționale privind calitatea procesului didactic; sunt utilizate suporturi de curs actualizate, documente curriculare oficiale și resurse bibliografice accesibile prin biblioteca universității și platformele electronice.
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	Seminarul se desfășoară în săli dotate corespunzător pentru activități interactive și aplicative, cu acces la resurse educaționale și platforme digitale instituționale; activitatea presupune participare activă, realizarea de aplicații practice, lucrări individuale și de grup, precum și evaluarea continuă a progresului studenților.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1 - Proiectarea unor programe/intervenții/acțiuni/activități educaționale, adaptate pentru diverse grupuri țintă și contexte organizaționale / sociale. C2 - Implementarea de curriculum, organizarea și realizarea experiențelor de învățare specifice unui proces educațional / de formare
Competențe transversale	CT7 - Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice specifice domeniului Științele Educației CT8 - Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației CT9 - Utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue

7. Rezultatele așteptate ale învățării

Cunoștințe	a) Prezintă conținuturile specifice domeniului și corelează principalele teorii și orientări metodologice ale învățării din perspectiva proiectării/ designului pedagogic b) Descrie conceptele, teoriile, principiile, procedeele și metodele specifice domeniului educațional c) Argumentează relațiile dintre predare-învățare-evaluare și formulează unele soluții creative pentru optimizarea componentelor educaționale d) Dezvoltă și experimentează modele/ structuri adaptabile în raport cu evoluția paradigmelor pedagogice e) Corelează cunoștințele de specialitate, psihopedagogice, în realizarea activităților instructiv-educative din învățământ și a altor activități educaționale f) Aplică principii și metode didactice specifice activităților educaționale care să asigure progresul copiilor /elevilor/ tinerilor/altor categorii de persoane. g) Identifică valorile, principiile, paradigmele și conceptele fundamentale de proiectare, dezvoltare, implementare și evaluare a curriculumului, instruirii și de structurare a procesului didactic. h) Explică specificul și potențialul formativ al strategiilor didactice, metodelor, procedeelelor, mijloacelor didactice și al tehnologiilor digitale. i) Argumentează potențialul formativ al teoriilor, principiilor și practicilor didactice specifice domeniului.
------------	---

Abilități	a) Utilizează cunoștințe de specialitate, psihopedagogice, în cadrul întregului demers pedagogic de proiectare a activităților și resurselor educaționale. b) Aplică principiile și strategiile didactice în proiectarea activităților educaționale specifice nivelului de vârstă și grupului cu care se lucrează. c) Identifică nivelul achizițiilor anterioare ale copiilor/elevilor/ tinerilor, individuale și de grup, și valorifică datelor obținute în proiectarea procesului educațional. d) Elaborează modele de proiectare a activităților educaționale sau design pedagogic, integrând resursele inovative e) Dezvoltă contexte diverse în proiectarea activității didactice, în care copiii/elevii/tinerii pot demonstra progresul în dezvoltarea competențelor, facilitând autoevaluarea, reflecția și stabilirea noilor obiective de învățare. f) Aplică curriculumul cu parcurgerea etapelor și metodologiilor specifice de realizare a activităților din procesul educațional. g) Organizează activitățile educaționale și strategiile utilizate pentru formarea copiilor/elevilor/tinerilor/grupurilor prin raportare la standarde și obiective menționate în documente curriculare. h) Utilizează în proiectarea, desfășurarea, evaluarea și reglarea procesului didactic, cunoștințele specifice domeniului/disciplinei și didacticii domeniului/disciplinei. i) Identifică obiective de învățare în acord cu documentele curriculare, care să susțină dezvoltarea potențialului fiecărui copil/elev/tânăr. j) Adaptează conținuturi relevante pentru dezvoltarea competențelor specifice, urmărite conform curriculumului. k) Utilizează strategii didactice (predare, învățare și evaluare) diverse, creative și eficiente, pentru facilitarea progresului în învățare al fiecărui elev. l) Construieste contexte de învățare autentică, în manieră integrată, în care elevii își valorifică experiențele
Responsabilitate și autonomie	a) Utilizează autonom norme, standarde, obiective curriculare și metodologii specifice în proiectarea și / sau implementarea programelor / proiectelor/intervențiilor/actiunilor educaționale b) Abordează critic responsabilitățile profesiei didactice cu evidențierea complexității procesului de învățământ c) Dezvoltă atitudini creatoare și constructive în aplicarea designului și principiilor pedagogice. d) Organizează activitățile educaționale cu respectarea principiilor și metodologiilor specifice didacticilor aplicate în învățământ (pentru orice tip/categorie de copii/elevi /tineri/grupuri). e) Indică necesitatea utilizării unor resurse variate pentru eficientizarea predării, susținerea învățării și sprijinirea elevilor în folosirea lor autonomă. f) Aplică în mod consecvent abordările didactice care susțin dezvoltarea competențelor de literație, numerație, digitale și civice. g) Comunică eficient prin oferirea de feedback constructiv și susține implicarea activă a elevilor în propriul proces de învățare.

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea competențelor teoretice și aplicative necesare înțelegerii, analizei și valorificării alternativelor educaționale în educația timpurie, în vederea adaptării practicilor didactice la nevoile copilului și la cerințele societății contemporane.
---------------------------------------	---

8.2 Obiectivele specifice	La nivel cognitiv (cunoaștere și înțelegere) 1. Să definească conceptul de alternativă educațională. 2. Să explice fundamentele teoretice ale principalelor modele pedagogice. 3. Să descrie principiile alternative educaționale: Montessori, Reggio Emilia, Waldorf, Step by Step și HighScope. 4. Să analizeze diferențele dintre educația tradițională și modelele alternative. 5. Să explice rolul mediului, al adultului și al familiei în diferitele alternative educaționale. 6. Să identifice elementele de personalizare și incluziune promovate de alternativele educaționale.
	La nivel aplicativ 7. Să analizeze comparativ modele alternative de educație timpurie, din perspectiva curriculumului și al strategiilor didactice. 8. Să proiecteze activități inspirate dintr-o alternativă educațională. 9. Să propună adaptări ale mediului educațional conform principiilor unei alternative. 10. Să formuleze soluții de integrare a elementelor alternative în sistemul național de educație.
	La nivel reflexiv și axiologic 11. Să manifeste deschidere față de diversitatea modelelor pedagogice. 12. Să argumenteze opțiunile educaționale în raport cu valorile promovate. 13. Să valorizeze autonomia, creativitatea și individualizarea învățării. 14. Să dezvolte o perspectivă critică asupra aplicabilității alternativelor în context românesc.

9. Conținuturi

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Conceptul de alternativă educațională – fundamente teoretice 1. Definirea conceptului de alternativă educațională 2. Paradigme pedagogice moderne și postmoderne 3. Centrarea pe copil vs. centrarea pe conținut 4. Relația dintre curriculum, metodologie și viziune educațională 5. Alternativele educaționale în context european și internațional	2	Expunerea Conversația euristică Expunerea cu oponent Dezbaterea	
Limitele educației tradiționale și contextul apariției alternativelor educaționale 1. Caracteristicile modelului tradițional de instruire 2. Critici aduse pedagogiei transmise 3. Nevoia de individualizare și flexibilizare curriculară 4. Influența reformelor educaționale din secolul XX 5. Schimbări sociale și culturale care au generat alternativele	2		
Pedagogia Montessori 1. Fundamente teoretice (Maria Montessori) 2. Principiul autoeducației și al libertății controlate 3. Rolul mediului pregătit 4. Materialele didactice specifice	2		

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
5. Rolul adultului în pedagogia Montessori 6. Aplicabilitatea în educația timpurie			
Abordarea Reggio Emilia 1. Contextul apariției modelului 2. Imaginea copilului competent 3. Curriculum emergent 4. Atelierul și rolul atelieristului 5. Documentarea pedagogică 6. Parteneriatul cu familia	2		
Pedagogia Waldorf 1. Fundamente antropozofice (Rudolf Steiner) 2. Etapele dezvoltării copilului 3. Rolul artei și creativității 4. Ritmul și ritualul în organizarea activităților 5. Evaluarea în pedagogia Waldorf	2		
Modelul Step by Step 1. Originea și principiile modelului 2. Centrarea pe copil și învățarea activă 3. Organizarea centrelor de activitate 4. Parteneriatul școală–familie 5. Evaluarea în alternativa step-by-step	2		
Modelul HighScope 1. Fundamente teoretice (Weikart) 2. Învățarea activă 3. Secvența plan–do–review 4. Organizarea mediului educațional 5. Evaluarea prin observare sistematică	2		
Educația democratică 1. Principiile educației democratice 2. Participarea copilului la luarea deciziilor 3. Autonomia și responsabilitatea 4. Relația adult–copil în model democratic 5. Exemple de școli democratice	2		
Educația outdoor și forest school 1. Fundamentele educației în natură 2. Beneficiile dezvoltării în aer liber 3. Învățarea experiențială 4. Organizarea activităților outdoor 5. Siguranța și gestionarea riscurilor	2		
Alternativele educaționale și personalizarea instruirii 1. Individualizarea și diferențierea 2. Ritm propriu de învățare 3. Curriculum flexibil 4. Evaluare alternativă 5. Adaptarea la stiluri de învățare diferite	2		
Alternative educaționale și incluziunea copiilor cu CES 1. Principiile educației incluzive 2. Adaptări curriculare	2		

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
3. Rolul mediului flexibil 4. Sprijin individualizat 5. Colaborarea cu specialiști			
Rolul mediului educațional în alternativele educaționale 1. Mediul ca „al treilea educator” (Reggio Emilia) 2. Organizarea spațiului educațional 3. Materiale didactice specifice fiecărui model educațional 4. Estetica și funcționalitatea mediului în alternativele educaționale 5. Impactul mediului asupra autonomiei copilului	2		
Rolul familiei și comunității în alternativele educaționale 1. Parteneriatul educațional 2. Implicarea părinților în procesul educativ 3. Comunitatea ca resursă educațională 4. Comunicarea instituție–familie 5. Coerența educațională familie–instituție	2		
Integrarea elementelor alternative în sistemul național de educație 1. Statutul alternativelor educaționale în România 2. Compatibilitatea cu curriculumul național 3. Preluarea selectivă a elementelor specifice alternativelor educaționale în învățământul tradițional 4. Obstacole și provocări 5. Perspective de dezvoltare	2		
Bibliografie Biesta, G. (2022). <i>World-centred education: A view for the present</i> . Routledge. Bocoș, M.-D. (2017). <i>Teoria și metodologia curriculumului</i> . Presa Universitară Clujeană. Cucoș, C. (2017). <i>Pedagogie</i> (ed. rev.). Polirom. Edwards, C., Gandini, L., & Forman, G. (2012). <i>The hundred languages of children</i> (3rd ed.). Praeger. Epstein, A. S. (2014). <i>The intentional teacher: Choosing the best strategies for young children’s learning</i> . NAEYC. Gandini, L., Hill, L., Cadwell, L., & Schwall, C. (2015). <i>In the spirit of the studio</i> . Teachers College Press. Hohmann, M., Weikart, D. P., & Epstein, A. S. (2008). <i>Educating young children</i> (3rd ed.). HighScope Press. Knight, G. R. (2018). <i>Philosophy and education</i> . Andrews University Press. Lillard, A. S. (2017). <i>Montessori: The science behind the genius</i> (3rd ed.). Oxford University Press. Malaguzzi, L. (2016). <i>Loris Malaguzzi and the schools of Reggio Emilia</i> . Routledge. Montessori, M. (2004). <i>The Montessori method</i> . Dover Publications. Moss, P. (2018). <i>Alternative narratives in early childhood: An introduction for students and practitioners</i> . Routledge. Oprea, C. L. (2018). <i>Alternative educaționale</i> . Editura Didactică și Pedagogică. Popescu, C. (2019). <i>Alternative pedagogice contemporane</i> . Polirom. Rawson, M., & Richter, T. (2010). <i>The educational tasks and content of the Steiner Waldorf curriculum</i> . Steiner Waldorf Schools Fellowship. Rinaldi, C. (2021). <i>In dialogue with Reggio Emilia: Listening, researching and learning</i> . Routledge. Spring, J. (2018). <i>American education</i> (18th ed.). Routledge. Steiner, R. (2001). <i>The education of the child</i> . Anthroposophic Press. Urban, M., & Swadener, B. B. (2021). <i>Reconceptualizing early childhood care and education</i> . Bloomsbury. Wood, E. (2020). <i>Learning, development and early education</i> . Sage.			

9.2 Seminar / laborator / proiect / practică	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Analiza sistemului național de învățământ	2	Dezbateră Studiul de caz Analiza produselor activității Mozaicul Organizatorul grafic Tehnica acvariului Cafeneaua Seminarul socratic, Brainstorming, Diagrama Venn, Știu-Vreau să știu-Am învățat, Turul galeriei	
Proiectarea unei activități Montessori	2		
Simulare unui atelier de tip Reggio Emilia	2		
Proiectarea unei activități în sistem Waldorf	2		
Proiectarea unei activități în sistem Step-by-Step	2		
Elaborarea unui plan de activitate outdoor	4		
Analiza rolului educatorului în diferite alternative educaționale	2		
Adaptarea unui model alternativ la contextul educației din România	2		
Dezbateră: Alternative educaționale vs. sistem tradițional de învățământ	2		
Proiectarea didactică cu preluarea unor elemente specifice alternativelor educaționale. Aplicații	4		
Analiza mediului educațional (design pedagogic)	2		
Evaluarea în alternative educaționale	2		
Bibliografie Cadwell, L. (2003). <i>Bringing Reggio Emilia home</i> . Teachers College Press. Crețu, C. (2018). <i>Educația incluzivă: Fundamente teoretice și aplicații practice</i> . Polirom. Cossentino, J. (2009). Montessori and the mainstream. <i>Teachers College Record</i> , 111(5). Dodd-Nufrio, A. T. (2011). Reggio Emilia, emergent curriculum, and your role. <i>Young Children</i> , 66(5). Forest School Association. (2018). <i>Forest school handbook</i> . FSA. Gray, P. (2013). <i>Free to learn</i> . Basic Books. Hattie, J. (2012). <i>Visible learning for teachers</i> . Routledge. Hendrick, J. (1997). <i>First steps toward teaching the Reggio way</i> . Pearson. Hewett, V. (2001). Examining the Reggio Emilia approach. <i>Early Childhood Education Journal</i> . Kagan, S. (2014). <i>Kagan cooperative learning</i> . Kagan Publishing. Kostelnik, M., Soderman, A., & Whiren, A. (2015). <i>Developmentally appropriate curriculum</i> (6th ed.). Pearson. Malone, K. (2018). <i>Researching children’s outdoor play</i> . Springer. Miller, R. (2019). <i>Free schools, free people</i> . State University of New York Press. Nutbrown, C. (2019). <i>Threads of thinking: Young children learning and the role of early education</i> (4th ed.). Sage. Siraj, I., Kingston, D., & Melhuish, E. (2020). <i>Assessing quality in early childhood education and care</i> . Routledge. Slade, S. (2019). <i>Personalized learning</i> . International Society for Technology in Education. Stan, C. (2019). <i>Parteneriatul educațional grădiniță–familie</i> . Polirom. Tomlinson, C. A. (2017). <i>How to differentiate instruction in academically diverse classrooms</i> (3rd ed.). ASCD. Voiculescu, E. (2018). <i>Evaluarea în educația timpurie</i> . Editura Universității din București. Woods, P., & Woods, G. (2009). <i>Alternative education for the 21st century</i> . Palgrave Macmillan.			

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Studiul fundamentelor teoretice ale alternativelor educaționale asigură alinierea disciplinei la direcțiile actuale ale cercetării în Științele educației și la dezbaterile epistemologice privind personalizarea învățării și educația centrată pe copil.
- Analiza comparativă a modelelor alternative răspunde standardelor promovate de asociațiile profesionale, prin formarea unei perspective critice și informate asupra diversității practicilor educaționale.
- Conținuturile dedicate proiectării activităților inspirate din alternative educaționale dezvoltă competențe aplicative solicitate de angajatori, precum creativitatea didactică și adaptarea strategiilor la nevoile reale ale copiilor.
- Temele privind rolul mediului educațional și al educatorului în cadrul alternativelor contribuie la profesionalizarea viitorilor cadre didactice și la dezvoltarea unui profil pedagogic reflexiv și autonom.
- Integrarea dimensiunii incluzive și a parteneriatului educațional în analiza alternativelor educaționale răspunde cerințelor actuale privind echitatea, colaborarea cu familia și responsabilitatea socială a instituțiilor de educație timpurie.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare (și forma evaluare: continuă/sumativă)	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	• stăpânirea conceptelor fundamentale (alternativă educațională, curriculum emergent, mediu pregătit etc.); • evidențierea diferențelor și asemănarilor între modele; • raportarea critică a modelelor studiate la educația tradițională; • capacitatea de argumentare științifică a importanței fiecărui model pedagogic; • corelarea principiilor pedagogice cu autorii reprezentativi; • identificarea elementelor transferabile în educația timpurie; • argumentarea coerentă a ideilor.	Probă scrisă (evaluare scrisă: sumativă)	Examen scris: 70%
11.5 Seminar	Participare activă și implicare • intervenții argumentate în discuții; • contribuții relevante în lucrul pe echipe; • formularea de întrebări pertinente; • asumarea responsabilităților în activitățile de grup. Corectitudine conceptuală și rigoare științifică • utilizarea adecvată a terminologiei specifice instruirii în diferite alternative educaționale; • integrarea fundamentelor teoretice în aplicații. Capacitatea de analiză și reflecție critică	Observația sistematică, Știu-Vreau să știu-Am învățat, Autoevaluarea ghidată, Diagrama Venn, Turul galeriei (Evaluare orală: continuă)	Implicare activă: 30%

	- identificarea relațiilor între alternativele educaționale la nivel aplicativ; - analiză argumentată a studiilor de caz. Calitatea produselor elaborate - proiectarea didactică adaptată fiecărei alternative educaționale. Respectarea cerințelor și a termenelor - respectarea structurii solicitate; - predarea la timp; - respectarea normelor academice.		
11.6 Standard minim de performanță: Pentru a obține minim 50% din punctajul maxim, studentul descrie sumar o activitate specifică unei alternative educaționale și realizează o comparație simplă între două modele.			

Data completării:	Titulari	Titlul științific, Numele și PRENUMELE	Semnătura
12.01.2026	Curs	Conf. dr. Monica MAIER	
	Aplicații	Conf. dr. Monica MAIER	

Data avizării în Consiliul Departamentului	Director Departament Filologie și Studii culturale
16.01.2026	Lect.dr. Ramona Demarcsek
Data aprobării în Consiliul Facultății	Decan
21.01.2026	Conf. dr. Anamaria Fălăuș